

SAVEZ CIVILNIH INVALIDA RATA HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O RADU

2020.

O NAMA

Savez civilnih invalida rata Hrvatske—SCIRH je osnovan 30. rujna 1970. godine kao rezultat trajne brige društvene zajednice o zaštiti građanskih žrtava rata i žrtava fašističkog terora koji su Zakonom o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata prevedeni na civilni invalidi rata.

Svrha djelovanja Saveza je okupljanje udruga civilnih invalida/stradalnika rata u djelotvornu cjelinu i zastupanje zajedničkih interesa na svim područjima na kojima se unapređuje društveni položaj i uloga civilnih invalida/stradalnika rata u Republici Hrvatskoj, štite njihova prava i interesi, dostojanstvo, ravnopravnost, nediskriminacija i jednake mogućnosti, promicanje vrijednosti Domovinskog rata, promicanje antifašizma i zaštita dostojanstva žrtava II. svjetskog rata.

SCIRH je jedinstvena, dobrovoljna, nestranačka i neprofitna organizacija u koju je učlanjeno 11 temeljnih udruga koje većinom okupljaju civilne invalide II. svjetskog rata, a manjim dijelom i Domovinskog rata (udruge na čijem području civilni invalidi Domovinskog rata nisu posebno organizirani). Članstvo temeljnih udruga čine osobe koje ostvaruju prava po Zakonu o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata i to onog dijela koji se odnosi na osobe ranjene, ozlijeđene ili oboljele u II. svjetskom ratu ili Domovinskom ratu, odnosno stradale od zaostalog ratnog materijala iza tih ratova, te članovi obitelji osobe poginule, umrle ili nestale pod okolnostima propisanim tim Zakonom ako po tom osnovu ostvaruju prava.

Prema podacima Ministarstva hrvatskih branitelja od 31.12.2019. godine u sustavu zaštite vojnih i civilnih invalida rata udio civilnih invalida II. svjetskog rata je 900 korisnika osobne invalidnine i 21 korisnik obiteljske invalidnine.

Na nacionalnoj razini Savez djeluje kao članica Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, a na međunarodnoj razini kao članica Europskog saveza invalida rata.

Tijela SCIRH su:

Skupština - 14 članova, predstavnici udruga članica,

Predsjednik—Ante Kalina,

Predsjedništvo—7 članova: Ante Kalina, Franjo Sajko, dopredsjednik, Nevenka Cigar Crnobrnja, dopredsjednica, Marijan Marić, Dragutin Tomašić, Katarina Keser i Roberto Zidar, članovi.

Nadzorni odbor—Nikola Kovačić, Mirko Jurčević, Stana Marin.

Likvidator SCIRH—Mirko Jurčević.

Stručna služba SCIRH—Ljiljana Knežević, izvršna direktorica i Renata Krajnik, administratorica.

Statutom SCIRH definirane su glavne djelatnosti:

- praćenje i proučavanje stanja i primjene zakona i drugih propisa na području zaštite civilnih invalida/stradalnika rata, zalaganje za dosljednu primjenu istih, te sudjelovanje u predlaganju njihovih promjena i dopuna u svrhu što primjerenije zaštite prava i interesa civilnih invalida/stradalnika rata,
- senzibiliziranje javnosti, donositelja odluka i drugih dionika o problematici civilnih invalida/stradalnika rata,
- briga o poštivanju ljudskih prava i ukidanju svih oblika diskriminacije osoba s invaliditetom osobito civilnih invalida/stradalnika rata,
- koordiniranje i podrška u organiziranju i djelovanju udruga članica Saveza,
- razvijanje i promicanje međusobne suradnje udruženih članica i predlaganje aktivnosti od zajedničkog interesa,
- sektorska i međusektorska suradnja u svrhu rješavanja ukupne problematike civilnih invalida/stradalnika rata,
- suradnja i umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini,

- sudjelovanje na seminarima, stručnim skupovima, simpozijima i drugim oblicima stručnog usavršavanja i okupljanja u zemlji i inozemstvu,
- informativno - izdavačka djelatnost i osiguravanje vidljivosti rada Saveza i članica kroz tiskane i elektroničke medije,
- praćenje javnih politika i javno zagovaranje,
- organiziranje edukacija i stručnih skupova,
- organiziranje raznih oblika odmora i rekreacije, rehabilitacije, zabave i susreta civilnih invalida/stradalnika rata,
- pružanje savjetodavne podrške civilnim invalidima/stradalnicima rata koji nisu na području djelovanja članica,
- poticanje razvoja službi podrške u zajednici i pružanje socijalnih usluga civilnim invalidima/stradalnicima rata,
- poticanje razvoja volonterskog rada.

AKTIVNOSTI U 2020. GODINI

Tijekom 2020. godine SCIRH je djelovao prema Operativnom planu za 2020. godinu kojeg je usvojila Skupština 26.11.2019. godine, te u skladu sa Strateškim planom djelovanja za razdoblje 2017. – 2020. godine.

Od 01.01.2016. godine Savez je uključen u Razvojnu suradnju s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva kroz Centar znanja za društveni razvoj u RH u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom.

Kao Centar znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom Savez je svoje aktivnosti provodio u 4 područja djelovanja:

1. PROVEDBA ANALIZA JAVNIH POLITIKA I ISTRAŽIVANJA U PODRUČJU DJELOVANJA SCIR

a) U svom području djelovanja:

- Analiza i obrada dobavljenih podataka od Ministarstva hrvatskih branitelja o Sustavu zaštite civilnih invalida rata u Republici Hrvatskoj radi pripreme treninga jačanja kapaciteta tijela upravljanja i nadzora u području zagovaranja prava civilnih invalida, šireg korištenja i objave na web stranici SCIRH,
- Analiza Prijedloga Zakona o civilnim stradalnicima Domovinskog rata radi djelovanja na unapređenju prava civilnih invalida II. Svjetskog rata i spriječavanju diskriminacije istih u odnosu na prijedlog novog Zakona o civilnim stradalnicima Domovinskog rata temeljem čega su upućena pisma svim Klubovima zastupnika i Ministarstvu hrvatskih branitelja,

b) U suradnji s ostalim savezima unutar 8. Centra znanja:

Praćenje primjene KPOSI – kroz sudjelovanje na radnim sastancima Kooordinacijskog tijela 8. Centra znanja (08.01.,13.01.,14.01., 23.01., 24.01., 29.01., 03.02., 04.02.,18.05.) a koji su bili i Radni sastanci u svrhu izrade zajedničkog Alternativnog izvješća i podnesenog Odboru UN-a za prava osoba s invaliditetom u okviru druge, treće i četvrte ocjene Hrvatske prije nego što je Odbor usvojio Listu pitanja za Hrvatsku. Izvješće je 8. Centar znanja izradio u suradnji s koalicijom saveza koji nisu članice 8. Centra i ono predstavlja stav pokreta osoba s invaliditetom. Alternativno izvješće je Odboru UN za prava osoba s invaliditetom dostavljeno 13. veljače 2020. na engleskom jeziku. Dana 4. travnja 2020. na 13. predsekciji Odbora UN za prava osoba s invaliditetom usvojena je Lista pitanja RH prije podnošenja drugog, trećeg i četvrtog konsolidiranog izvještaja koja su objavljena na web stranici Odbora, a prijevod na web stranici SOIH-a.

Na ostalim Koordinacijskim sastancima na kojima je SCIRH sudjelovao (14.02., 20.02., 27.02.)

8. Centar znanja je punu pozornost posvetio donošenju Zakona o socijalnoj skrbi s obzirom da je u 2019. uputio dopis MDOMSP sa zamolbom da se predstavnik 8. Centra uključi u Radnu skupinu za izradu Zakona. Na taj zahtjev 8. Centar znanja nije dobio odgovor, stoga je ove godine zatražen i održan sastanak s ministricom izv. prof. dr. sc. Vesnom Bedeković i njezinim suradnicama dana 18. veljače. Dopredsjednica SOIH-a u ime 8. Centra znanja tom je prigodom iznijela zajedničke stavove vezane za pojedine segmente Zakona u kojima su osobe s invaliditetom stavljene u nepovoljniji položaj u odnosu na važeći Zakon. Stoga je 8. Centar znanja zahtijevao novi sastanak koji je održan dana 24. veljače (na kojem je sudjelovao predsjednik SCIRH), a nakon sastanka dostavljena je zajednička Platforma o bitnim sastavnicama Zakona od kojih osobe s invaliditetom ne mogu odstupiti. Na sastancima se djelovalo i na poticanje drugih javnih politika od interesa za osobe s invaliditetom, izradu policy prijedloga, komparativnih analiza i policy brifinga za donositelje odluka i javnosti iz područja zaštite prava osoba s invaliditetom te izradu prijedloga izmjena zakona.

Temeljem Javnog poziva na glasovanje za kandidate za članove i zamjenike članova Savjeta za razvoj civilnoga društva iz reda udruga za razdoblje 2020. – 2023., SCIRH je glasovao za članove koje je SOIH zajedno s predstavnicima 8. Centra znanja istaknuo koji su u području Skrbi o osobama s invaliditetom dobili najveći broj glasova te ih je Povjerenstvo za izbor članova Savjeta predložilo Vladi Republike Hrvatske za imenovanje u sedmom sazivu Savjeta za razvoj civilnoga društva dana 17. ožujka.

Koordinacijsko tijelo 8. Centra znanja s koalicijskim partnerima za monitoring primjene Konvencije o pravima osoba s invaliditetom tj. provođenja Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020., na temelju analize Zaključnih preporuka Odbora UN za prava osoba s invaliditetom (Odbor) o Inicijalnom izvješću RH izradilo je Alternativno izvješće o provedbi KPOSI i dostavilo ga Odboru dana 7. veljače. Odbor je na sjednici održanoj 4. travnja, na temelju dostavljenih izvješća 8. Centra znanja i koalicijskih partnera i pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, sastavio listu pitanja za RH na koja je RH dužna dati odgovore do rujna 2021. godine i ti odgovori će predstavljati objedinjeno Drugo, treće i četvrto izvješće.

2. PRIJENOS SPECIFIČNIH ZNANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ I ZEMLJAMA REGIJE

Samostalno:

- Trening jačanja kapaciteta tijela upravljanja i nadzora u području zagovaranja prava civilnih invalida rata (10.07.);

- Tematsko druženje s članova UCIR Grada Rijeke, UCIR Primorsko – goranske županije i Istarske županije održano u sklopu odavanja počasti žrtava u Kresinama pokraj Žminja (08.10.),

Kao dio 8. Centra znanja:

- Predstavnica SCIRH sudjelovala je na Konferenciji “Diskriminacija na radnom mjestu: kako razumno prilagodbu provesti u praksi” koju je organizirala Europska komisija dana 24. siječnja 2020. godine, a na kojoj je pored direktorice za socijalna pitanja, Glavne uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europske komisije, Katarine Ivanković-Knežević, Skup je pozdravila i dopredsjednica SOIH-a. Također je dopredsjednica SOIH-a na Skupu imala izlaganje o razumnoj prilagodbi u RH naglasivši članke Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom prema kojima se nepoštivanje razumne prilagodbe smatra diskriminacijom te se osvrnula i na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom koji jedini u RH daju definiciju razumne prilagodbe.

- 58. koordinacijski sastanak - na kojem usvojen je dogovor o zajedničkim aktivnostima 8. Centra znanja u okviru Razvojne suradnje u području Centara znanja u 2021. godini te zaduženja po

savezima u provedbi Tematskih skupova u okviru Razvojne suradnje u području Centara znanja u 2020. godini (29.09)

Tematski skup – Trening mladih osoba o neovisnom življenju, 07.10.

- 59. koordinacijski sastanak - provedena je evaluacija Tematskih skupova „Trening mladih osoba s invaliditetom o neovisnom življenju“ i „Inkluzivni dodatak, usluge pomagača i financiranje udruga“, usvojen je dogovor o radu na Zakonima razmatranim na Tematskom skupu „Inkluzivni dodatak, usluge pomagača i financiranje udruga“ te je razmatran Nacrt prijedloga dopune Zakona o socijalnoj skrbi (22.10.)

-Kao partner Udruge civilnih invalida rata Grada Zagreba na provođenju programa Usluge osobnog asistenta organizirao asistente za edukaciju koju je SOIH proveo u Zagrebu 05. ožujka, u okviru koje je predstavljena KPOSI, značaj Zaključnih preporuka o Inicijalnom izvješću Hrvatske, obuhvaćenost istih u Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom (NSIMOSI) te ulozi udruga u monitoringu KPOSI

- Koordinacijski sastanak u organizaciji Nacionalne zaklade radi profiliranja Centara znanja za društveni razvoj u RH (15.-17.06.),

-Koordinacijski sastanci Platforma 50+ (25.08., 26.08., 5.11., 30.11.,23.12.,30.12.21.),

- sudjelovanje na Edukaciji o Međusektorskoj suradnji (16.-18.12.

3. RAZVOJ DRUŠTVENIH POTENCIJALA

Samostalno:

Razvoj društvenih potencijala odvijao se kroz aktivnosti:

- Uspostava baze znanja na web stranici Saveza i upotpunjavanje edicijom koja obuhvaća svih sedam Općih komentara Odbora UN za prava osoba s invaliditetom „Alternativnim izvješćem o provedbi KPOSI“ na hrvatskom i engleskom jeziku, Listom pitanja Odbora UN za prava osoba s invaliditetom prije podnošenja konsolidiranog izvješća Republike Hrvatske na engleskom i prijevod Liste pitanja na hrvatskom, te priručnikom „Pročitajte bez predrasuda“

- Umrežavanje kroz razvoj partnerstva s temeljnim udrugama na pružanju socijalnih usluga članovima – potpisano 1 partnerstvo (UCIR Grada Siska) i provodba aktivnosti na provođenju trogodišnjeg programa Usluge osobnog asistenta u okviru potpisanog partnerstva s UCIR Grada Zagreba,

Kao dio 8. Centra znanja

- Umrežavanje kroz razvoj partnerstva s drugim savezima unutar 8. znanja : SOIH: Kampanja "Milijarda ustaje protiv nasilja nad ženama i djevojčicama" održana na Cvjetnom trgu u Zagrebu, pod sloganima "I jedanput je nasilje" te "Pravosuđe ne štiti žene", kao inicijativa za podizanje svijesti o raširenosti nasilja nad ženama i djevojčicama te za njegovo sprječavanje (15.02., elektronske sjednice Predsjedništva (30.04., 25.06., 14.10.), sjednica Skupštine (06.11.), 25. Simpozij osoba s invaliditetom (06.11.), Kampanja 16 dana aktivizma protiv radno uvjetovanog nasilja, 26.11., Okrugli stol povodom 10. prosinca – Međunarodnog dana ljudskih prava (14.12.)

- Tematski skup "Financiranje udruga, inkluzivni dodatak i usluge pomagača – gdje smo i što očekivati" sa sudjelovanjem predstavnika Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom, saborskom zastupnicom Ljubicom Lukačić, podpredsjednicom Saborskog odbora za zdravstvo i socijalnu politiku Majom Grba Bujević (19.10.)

4. ZAGOVARANJE POZITIVNIH DRUŠTVENIH PROMJENA

Samostalno:

- Poduzimanje mjera kojima se promiče zaštita dostojanstva i interesa žrtava Drugoga svjetskog rata: apliciran je projekt na Natječaj Ministarstva branitelja "Civilni invalidi rata u zaštiti interesa I dostojanstva, te očuvanja borbe protiv fašizma i drugih oblika totalitarizma", ali zbog covid situacije svi projekti u Ministarstvu hrvatskih branitelja su obustavljeni, u suradnji sa SCIRH-om predstavnici UCIR Grada Rijeke, Primorsko – goranske i Istarske županije odali su počast žrtvama fašizma u Kresinama povodom 77. godišnjice stradanja mještana (08.10.), svim Klubovima zastupnika Hrvatskog sabora (13) i ministru hrvatskih branitelja upućeno je pismo namjere radi djelovanja na unapređenju prava civilnih invalida II. svjetskog rata i spriječavanju diskriminacije istih u odnosu na prijedlog novog Zakona o civilnim stradalnicima Domovinskog rata (20., 24.11.)
- Povjernstvu Vlade RH za osobe s invaliditetom – dostavljeno mišljenje na prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom i prijedlog člana Povjerenstva iz SCIRH, 07.12.,

Kao dio 8. Centra znanja:

- 54. koordinacijski sastanak 8. Centra znanja – dogovor za sastanak u MDOMSP 25.05.
- sastanak s ministrom u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku s temom nezadovoljstvo položajem osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj (25.05.,).
- 55. koordinacijski sastanak 8. Centra znanja – evaluacija održanog sastanka s predstavnicima MDOMSP I MRMS, dogovor za upućivanje pisma za sastanak s predstavnicima MRMS I ZOSI-a, informacije o 1. sjednici Savjeta za razvoj civilnog društva (29.05.)
- sjednica Povjerenstva Vlade RH (10.06.)
- sastanak kod predsjednika RH o temi „Kvaliteta života i status osoba s invaliditetom (25.06.)
- sudjelovanje na sastanku s predsjednikom Vlade RH i ministrom J. Aladrovićem, povodom 3. prosinca (03.12.)

5. EU PROJEKTI

SCIRH je jedan od 12 partnera SOIH-u kao nositelju projekta Platforma 50 + koji se financira iz Europskog socijalnog fonda u okviru operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. godine.

Tijekom 2020. godine provedene su slijedeće aktivnosti:

- Kick off sastanak partnera na projektu Platforma 50+ (05.11.)
- Provedbena radionica -Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada -Komponenta 1 (19. - 20.11.)
- Koordinacijski sastanci Platforma 50+ (30.11., 23.12., 30.12.)
- Edukacija o umrežavanju i međusektorskoj suradnji (16. - 18.12.)

6. OPERATIVNA RAZINA RADA SAVEZA

a) upravljanje Savezom i nadzor:

- 3 sjednice Predsjedništva na kojima su usvojena izvješća za prethodnu godinu, provedene unutarnje evaluacije aktivnosti i utroška sredstava projekata i Razvojne suradnje (27.03., 10.07., 27.11.),

- 1 sjednica Nadzornog odbora na kojoj je pregledano materijalno i financijsko poslovanje SCIRH za prethodnu godinu (27.03.),

- sjednica Godišnje skupštine na kojoj su usvojena izvješća za prethodnu godinu i usvojeni planski dokumenti za slijedeću godinu (21.12.),

b) Unapređenje rada zaposlenih i vanjskih suradnika očekuje se nakon usvojenih znanja na edukacijama:

U organizaciji NZ - Koordinacijski sastanak svih 9 Centara znanja u Republici Hrvatskoj s temama: Izazovi i problemi u radu Centra znanja kao posljedica pandemije COVID-19 te aktivnosti do kraja 2020. godine, Pilot program Potencijali zajednice, provedba 2020. – 2021. i priprema za iduće razdoblje na kojem su sudjelovale izvršna direktorica i vanjska suradnica u Šibeniku (15.-17.06.),

U organizaciji Središnjeg državnog ureda za razvoj digitalnog društva, Okrugli stol "Digitalna pristupačnost od zakona do prakse" (22.09.),

c) Unapređenje uvjeta rada:

Nabavka nove opreme: prijenosnog računala i Programa Office Home and Business